

การพัฒนาแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้
กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน

The Development of Model for Enhancing Activity Learning Management for
Teachers in Basic Education by Using Coaching Approach to Improve
Students' Quality

ศิวนาถ ศรีเล็ก

Siwanarth Srilek

โรงเรียนบ้านกุดท่าลือ

Baan Kudthalue School

Received: December 8, 2022 Revised: August 23, 2024 Accepted: November 29, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู และกระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ประชากร ได้แก่ ครูวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวน 165 โรงเรียน จำนวนครูวิชาการ 165 คน (2) การสร้างและพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) (3) ทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้ร่วมใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน จำนวน 17 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนบ้านกุดท่าลือ จำนวน 73 คนโรงเรียนห้วยเม็กราษฎร์นุกุล จำนวน 96 คน และโรงเรียนหนองคำประชานาคราช จำนวน 56 คน (4) ประเมินรูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้ร่วมใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน จำนวน 17 คน และ (5) ศึกษาความพึงพอใจของครูผู้ร่วมใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้ร่วมใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน จำนวน 17 คนและโรงเรียนที่ได้ขยายผลการใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนได้แก่ครูของโรงเรียนหนองแสงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น 25 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูและกระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่า

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และกระบวนการชี้แนะ ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. การสร้างรูปแบบการส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ซึ่ง ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหาของรูปแบบ กระบวนการพัฒนารูปแบบ การวัดและประเมินผล และการสร้างคู่มือการใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ซึ่ง ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการและเหตุผลของคู่มือ วัตถุประสงค์ของคู่มือ กรอบเนื้อหาของ คู่มือ การประเมินผลของคู่มือ และผลตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับมาก และ ผลตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการส่งเสริมการ จัดการการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของ ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3.ทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่ม สารการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ของ โรงเรียนบ้านกุดท่าลือ รวมเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.44 ซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3 ของโรงเรียนห้วยเม็ก ราษฎร์นุกูล รวมเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.06 ซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3 และของโรงเรียนหนองคำประชา นุเคราะห์ รวมเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.31 ซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3 ผลการสอบมาตรฐานชั้นเรียนกลุ่ม สารการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ของโรงเรียน บ้านกุดท่าลือ รวมเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.44 ซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3 ของโรงเรียนห้วยเม็กราษฎร์ นุกูล รวมเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.06 ซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3 และของโรงเรียนหนองคำประชา นุเคราะห์ รวมเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.31 ซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดั้ นพื้นฐาน (O - NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนบ้านกุดท่าลือ รวมเฉลี่ยทุกกลุ่ม สารการเรียนรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.27 ซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3 ของโรงเรียนห้วยเม็กราษฎร์นุกูล รวม เฉลี่ยทุกกลุ่มสารการเรียนรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.29 ซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3 และของโรงเรียนหนองคำ ประชา นุเคราะห์ รวมเฉลี่ยทุกกลุ่มสารการเรียนรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.00 ซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3 4.ผล การประเมินรูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการ ชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของครูผู้ร่วมโครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับ มาก และ 5. ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ของครูผู้ร่วมใช้รูปแบบการ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพ ผู้เรียน ภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก และ ครูของโรงเรียนที่ได้ขยายผลการใช้รูปแบบการส่งเสริมการ จัดการการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ได้แก่ครูของโรงเรียนหนองแสงวิทยา ภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้เชิงรุก, กระบวนการชี้แนะ

Abstract

This research aims to 1) study teachers' learning management and coaching process in order to improve students quality of schools under Kalasin Primary Educational Service Area 2, 2) create and develop model to enhance active learning management of teachers in fundamental education by using coaching process to enhance students quality, 3) try out the model to enhance active learning management of teachers in fundamental education by using coaching process to enhance students quality, 4) evaluate the model to enhance active learning management of teachers in fundamental education by using coaching process to enhance students quality, and 5) study the satisfactory of teachers using the model to enhance active learning management of teachers in fundamental education by using coaching process to enhance students quality. For the research methodologies, there were 4 main processes which are 1) to study teachers' active learning management and coaching process to enhance students quality of schools under Kalasin Primary Educational Service Area 2 by choosing a representative of each school from 165 schools, 2) to create and develop model to enhance active learning management of teachers in fundamental education by using coaching process to enhance students quality by 10 experts, 3) to try out the model to enhance active learning management of teachers in fundamental education by using coaching process to enhance students quality by 17 teachers who join using this model, 4) to evaluate the model to enhance active learning management of teachers in fundamental education by using coaching process to enhance students quality by 17 teachers who join using this model as well, 5) to study the satisfactory of teachers using the model to enhance active learning management of teachers in fundamental education by using coaching process to enhance students quality. The research tools contained with an interview and a questionnaire. Moreover, the basic statistics were used such as frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The research results were found as follows: 1) The results related to a questionnaire of studying teachers' learning management and coaching process in order to improve students quality of schools under Kalasin Primary Educational Service Area 2 revealed that the overview was in high level while the results from a questionnaire asking about coaching process was also in high level. 2) According to the creation of model to enhance active learning management of teachers in fundamental education by using coaching process to enhance students quality included 1) principals, 2) objectives, 3) content, 4) development processes, and 5) evaluation. It was found that the experts evaluated the overview of these five elements in high level. Likewise, the experts also evaluated the guideline of using model to enhance active learning management of teachers in fundamental education by using coaching process to enhance students

quality including principles and reasons, objectives, range, and evaluation. The evaluation of overview of these four elements was in high level. 3) To try out the model to enhance active learning management of teachers in fundamental education by using coaching process to enhance students quality. The learning outcome of English department from grade 1 to 6 of Baan Kudthalue School before and after using the model to enhance active learning management of teachers in fundamental education by using coaching process to enhance students quality increased 11.44% from the expectation of 3%. Moreover, the outcome of Huaymekratnukul School increased 7.06% from the expectation of 3% and that of Norkhamprachanukrua School increased 11.31% from the expectation of 3%. Furthermore, the English-standardized test score of grade 1 to 6 of Baan Kudthalue School before and after using the model to enhance active learning management of teachers in fundamental education by using coaching process to enhance students quality increased 11.44% from the expectation of 3%. Likewise, the outcome of Huaymekratnukul School increased 7.06% from the expectation of 3% and Norkhamprachanukrua School increased 11.31% from the expectation of 3%. Moreover, The O-NET test score from grade 6 of Baan Kudthalue School before and after using the model to enhance active learning management of teachers in fundamental education by using coaching process to enhance students quality increased 3.27% from the expectation of 3%. Likewise, the outcome of Huaymekratnukul School increased 3.29% from the expectation of 3% and Norkhamprachanukrua School increased 3.00% from the expectation of 3%. 4) In order to evaluate the model to enhance active learning management of teachers in fundamental education by using coaching process to enhance students quality, the results from a questionnaire related to teachers' active learning management of fundamental education revealed that the overview of before-using model was in medium level while the overview of after-using model was in the highest level. Focusing on the result from a questionnaire related to coaching process of teachers in fundamental education, it showed that the overview before joining the model was in medium level while after joining the model was in the highest level. Subsequently, the overview of evaluation of the model was in high level. The possibility was in the highest level and the expedient was in high level. And 5) The results from questionnaire of teachers' satisfactory using the model to enhance active learning management of teachers in fundamental education by using coaching process to enhance students quality consisted of teachers who had participated in the process revealed that the overall was in high level. Furthermore, the results from teachers who had participated in the model to enhance active learning management of teachers in fundamental education by using coaching process to enhance students quality of Nongsaengwittaya School was in high level.

Keywords: Active Learning, Coaching Approach

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558: 11) พัฒนาครูที่เน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนในบริบทที่หลากหลายของลักษณะและขนาดของโรงเรียนโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching ให้เป็นไปตามความต้องการจำเป็นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา ประสานสถาบันอุดมศึกษาเพื่อร่วมเป็นคู่พัฒนา การจัดทำพัฒนาให้เน้นรูปแบบการพัฒนาฐานโรงเรียนในขณะปฏิบัติการสอน (On the job training) และให้มีระบบสนับสนุนในรูปแบบกระบวนการชี้แนะ (Coaching) โดยให้เน้นการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างจิตวิญญาณ และอุดมการณ์ของความเป็นครู การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถด้านการรู้หนังสือ การคำนวณ และความสามารถในการใช้เหตุผล พร้อมกับจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนเรียนรู้ที่จะตั้งคำถาม เรียนรู้ที่จะค้นหา เรียนรู้ที่จะสร้าง เรียนรู้ที่จะสื่อสาร เรียนรู้ที่จะรับใช้ ตามระดับชั้นควบรวมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามแนวทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยมีชื่อโครงการว่า “โครงการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการชี้แนะ (Coaching) สอดคล้องกับแนวคิดของ แบลนชาร์ด & แธกเกอร์ (Blanchard & Thacker, 2004 : 268) กล่าวว่า กระบวนการชี้แนะ (Coaching) เป็นกระบวนการแนะนำและการสอนงานแบบรายบุคคลเพื่อพัฒนาทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ และความสามารถในการทำงาน ปกติมักใช้กับผู้ที่มีความสามารถในบางด้านที่ยังไม่สมบูรณ์ และเป็นวิธีการในการกระตุ้นให้พัฒนาการทำงาน และเดียร์คิง แอนด์ ฟ็อกซ์ (Dierking & Fox, 2014 : 129) กล่าวว่า การพัฒนาการปฏิบัติงานของครู กระบวนการชี้แนะ (Coaching) มุ่งเน้นการแก้ปัญหาเป็นแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงาน เน้นวิธีการเชิงบวกและหลีกเลี่ยงการค้นหาสิ่งที่อาจ จะทำให้เกิดปัญหา ผู้ชี้แนะจะใช้ทักษะการตั้งคำถามที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหากระตุ้นให้ผู้รับการชี้แนะสร้างทางเลือก และกำหนดวิธีการ จากเผชิญสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยตัวเองเพื่อให้ผู้รับการชี้แนะเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต เพื่อหาวิธีการแก้ไขและป้องกัน

การขับเคลื่อนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ประชากรวัยเรียนได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาอย่างทั่วถึง มีพัฒนาการเหมาะสมตามช่วงวัยอย่างมีคุณภาพ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด และการที่จะทำหน้าที่ให้สมบูรณ์นั้น บุคลากรทางการศึกษาโดยเฉพาะครูจะต้องมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดไว้ในโครงสร้างของหลักสูตร แต่ในปัจจุบันครู ส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการสร้างความเข้าใจ และการเตรียมความพร้อมอย่างเพียงพอในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ไปใช้รวมถึงยังไม่เข้าใจเรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่างแท้จริง ส่งผลให้ผู้สอนยังไม่เข้าใจบริบทของมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดอย่างถ่องแท้เพราะการเรียนรู้ที่ระบุในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเน้นการปฏิบัติ แต่ผู้สอนส่วนใหญ่ยังยึดติดอยู่กับความเข้าใจแบบเดิม ๆ คือ เน้นการท่องจำ ทั้งที่กำลังใช้หลักสูตรอิงมาตรฐานที่ต้องสอนเชิงรุกส่งผลให้การประเมินด้านผู้เรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจ จากหลักการและแนวคิดในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู และกระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ รวมทั้งเป็นการพัฒนาครูและ

บุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะในการจัดการเรียนการสอน ทำให้การดำเนินงานของครูมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ในการปฏิบัติงานสะท้อนผลลัพธ์ในเชิงนโยบายเชิงปฏิบัติงานนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงใน สถานศึกษา อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ทางวิชาการอย่างกว้างขวางต่อผู้เรียน ครู และเป็นแนวทางให้ โรงเรียนอื่นที่มีบริบทคล้ายกันนำไปใช้ได้อย่างเกิดประโยชน์ และที่สำคัญตอบสนองความต้องการของ ชุมชนในเขตพื้นที่บริการ เกิดการสร้างสรรค์ชุมชน ท้องถิ่น สังคม ประเทศชาติ อย่างยั่งยืน ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู และกระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
2. เพื่อการสร้างและพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน
4. เพื่อประเมินรูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูผู้ใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประชากร ได้แก่ ครูวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวน 165 คน ครูผู้ร่วมใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน จำนวน 17 คน โรงเรียนที่ได้ขยายผลการใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ได้แก่ ครูของโรงเรียนหนองแสงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวน 8 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนบ้านกุดท่าล้อ จำนวน 73 คน โรงเรียนห้วยเม็กราษฎร์นุกุล จำนวน 96 คน และโรงเรียนหนองคำประชานุเคราะห์ จำนวน 56 คน และ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล 3 ประเภท คือ สัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ) และแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นกระบวนการชี้แนะ (สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ) แบบสอบถามจำนวน 5 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และกระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 แบบสอบถามความเหมาะสมของรูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน (สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ) แบบสอบถามความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับ

คุณภาพผู้เรียน (สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ) แบบสอบถามความคิดเห็นความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้ใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน และแบบบันทึก จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 แบบบันทึกผลการสอบมาตรฐานขั้นเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 และแบบบันทึกผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O - NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษารวบรวมข้อมูลต่างๆ จากเอกสาร ตำรา ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก กระบวนการชี้แนะและคุณภาพผู้เรียน
2. ศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสาร ตำรา ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
5. สรุปรวบรวมข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแล้วมาพิจารณาแก้ไข
6. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ปรับปรุงไปทดลองใช้ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาทดสอบหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach' Alpha Coefficient)
7. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผ่านการทดลองใช้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

1. ศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู และกระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

1.1 ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับสูงสุดได้แก่ ชั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รองลงมาได้แก่ ชั้นเร้าความสนใจ ชั้นอภิปราย ชั้นประเมินผล ชั้นสรุป และลำดับต่ำสุด ได้แก่ ชั้นการนำเข้าสู่บทเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่จบไม่ตรงสาขาที่สอน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไม่มากพอหรือได้ถูกต้องในบางเรื่อง ส่งผลให้ขาดความมั่นใจในการถ่ายทอดความรู้ ครูบางส่วนยังไม่สามารถปรับและพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนรู้ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงหรือความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ส่วนใหญ่ยังคงจัดการเรียนรู้ในลักษณะของการบรรยายเน้นความรู้ความจำ อีกทั้งภาระงานที่มากทั้งงานสอนและงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ส่งผลต่อการจัดเตรียมการสอนทำให้ครูมักจะใช้หนังสือเป็นหลักและใช้แผนการจัดการเรียนรู้สำเร็จรูปที่มีเผยแพร่ตามสื่ออินเทอร์เน็ต หนังสือหรือสื่ออื่น ๆ ส่วนในด้านสื่ออุปกรณ์ก็พบว่าไม่เพียงพอหรือมีบ้างแต่ไม่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมล คล้ายริน (2564) การพัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกสำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการชี้แนะ ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับสูงสุดได้แก่ ระบุเป้าหมาย อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ จัดระบบการชี้แนะ การประยุกต์ใช้ การวางแผน และลำดับต่ำสุด ได้แก่ การวัดและประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากระบวนการชี้แนะของผู้บริหารสถานศึกษา ยังขาดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการโค้ชและได้รับการโค้ชงานเร่งด่วนทำให้การโค้ชไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจมาศ ชาติศักดิ์ยุทธ (2560) รูปแบบการเป็นพี่เลี้ยงและการสอนงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาการเป็นพี่เลี้ยงและการสอนงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 สภาพโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย

2. การสร้างและพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน

2.1 การสร้างรูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการของรูปแบบวัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหาของรูปแบบ กระบวนการพัฒนารูปแบบ และการวัดและประเมินผล ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าผู้วิจัยได้ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของรูปแบบเพื่อนำมา กำหนดเป็นกรอบแนวคิดการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับบริบทในการจัด การเรียนรู้ในปัจจุบันของครูตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ.2553 ที่เน้นให้มีการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผ่านการตรวจสอบและหาคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถด้านการสร้างรูปแบบซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจมาศ ชาติศักดิ์ยุทธ (2560) รูปแบบการเป็นพี่เลี้ยงและการสอนงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ผลการวิจัยพบว่า ผลการจัดสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญได้รูปแบบการเป็นพี่เลี้ยงและการสอนงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2)วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ขั้นตอนการเป็นพี่เลี้ยงและการสอนงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครู และ 4)เงื่อนไขของการนำรูปแบบไปใช้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของคันธทรัพย์ ชมพูพาทย์ และคณะ (2562) รูปแบบการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงในการนำแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อความคิดสร้างสรรค์ไป

ใช้ในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบรูปแบบการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงในการนำแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อความคิดสร้างสรรค์ไปใช้ในสถานศึกษา มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ การเป็นพี่เลี้ยงและให้คำชี้แนะ บทบาท การสังเกตและการสะท้อน ระบบสนับสนุน การติดตามผล

2.2 การสร้างคู่มือการใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการและเหตุผลของคู่มือ วัตถุประสงค์ของคู่มือ กรอบเนื้อหาของคู่มือ และการประเมินผลของคู่มือ สอดคล้องกับแนวคิดของ ไอแวนเควิช และคณะ (Ivancevich et al. 1989 : 11-12) กล่าวว่า การจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบโดยนำสาระของรูปแบบ เครื่องมือ และเอกสารประกอบการใช้รูปแบบทั้งหมดมาบรรจุไว้ในคู่มือเพื่อการพัฒนาแบบการดำเนินงานที่สมบูรณ์ครบถ้วน และ คู่มือการใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนผ่านการตรวจสอบและหาคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถด้านการสร้างคู่มือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ประคอง รัชมีแก้ว (2562) การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานผลการวิจัยพบว่าการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานผลการวิจัยพบว่าการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ของคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.3 ผลตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ของผู้ทรงคุณวุฒิในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับสูงสุดได้แก่ กระบวนการพัฒนารูปแบบ รองลงมาได้แก่ เนื้อหาของรูปแบบ การวัดและประเมินผล วัตถุประสงค์ของรูปแบบ และลำดับต่ำสุด ได้แก่ หลักการของรูปแบบ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของธนา ฤๅศิริวรรณ (2562) การพัฒนารูปแบบการชี้แนะเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า การประเมินรูปแบบการชี้แนะเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา พบว่า ความถูกต้องภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.4 ผลตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของผู้ทรงคุณวุฒิ ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับสูงสุดได้แก่ รายละเอียดในคำแนะนำการใช้รูปแบบ และการประเมินผลของคู่มือ รองลงมาได้แก่ วัตถุประสงค์ของสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจมาศ ชาติศักดิ์ยุทธ (2560:บทคัดย่อ) รูปแบบการเป็นพี่เลี้ยงและการสอนงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ผลการวิจัยพบว่า ผลตรวจสอบคู่มือการใช้รูปแบบการเป็นพี่เลี้ยงและการสอนงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก

3. ทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน กับครูผู้ร่วมใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน

3.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดท่าลือ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) รวมเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.44 ซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3 ของนักเรียนโรงเรียนห้วยเม็กราษฎร์นุกูล มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) รวมเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.06 ซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3 ของนักเรียนโรงเรียนหนองคำประชานุเคราะห์มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) รวมเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.31 ซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอังคณา อุทัยรัตน์ (2559) ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นกับกระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching and Mentoring ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจากรับการจัดการเรียนรู้ด้วยขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นกับกระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching and Mentoring สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนเฉลี่ย 16.76 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.80 และสอดคล้องกับงานวิจัยของธนา ธุศรีวรรณ (2562) การพัฒนารูปแบบการชี้แนะเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้รูปแบบการชี้แนะสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการชี้แนะเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หลังการใช้รูปแบบการชี้แนะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการชี้แนะเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทุกคน

3.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการสอบมาตรฐานชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ของนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดท่าลือ มีคะแนนผลการสอบมาตรฐานชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) รวมเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.44 ซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3 ของนักเรียนโรงเรียนห้วยเม็กราษฎร์นุกูล มีคะแนนผลการสอบมาตรฐานชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) รวมเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.06 ซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3 ของนักเรียนโรงเรียนหนองคำประชานุเคราะห์ มีคะแนนผลการสอบมาตรฐานชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) รวมเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.31 ซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาอภิรักษ์ นนทภาณี (คำหาพล) (2562) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การเรียนรู้เชิงรุก สาระหน้าที่พลเมือง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานชั้นเรียนสาระหน้าที่พลเมือง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของเอมอร ศรีวรชิน (2562) การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในการพัฒนาสมรรถนะด้านทักษะชีวิตของผู้เรียน โรงเรียนท้าวพังพิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะด้านทักษะชีวิตของผู้เรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยมร้อยละ 95.50

3.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O - NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนบ้านกุดท่าลือ มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O - NET) รวมเฉลี่ยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.27 ซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3 ของนักเรียนโรงเรียนห้วยเม็กราษฎร์นุกูล มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O - NET) รวมเฉลี่ยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.29 ซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3 ของนักเรียนโรงเรียนหนองคำประชานุเคราะห์มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O - NET) รวมเฉลี่ยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.00 ซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อังคนา อุทัยรัตน์ (2559) ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นกับกระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching and Mentoring ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ความสามารถในการสื่อสาร และความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O - NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวมเฉลี่ยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.15 ซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3

4. ผลการประเมินรูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของครูผู้ร่วมโครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เป็นเช่นนี้เพราะว่าผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการประเมินทางการศึกษาที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไป ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2008 : 21) กล่าวว่ามาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ (Utility Standards) ประเมินที่ได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมิน และมาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) วิธีการประเมินจะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อผู้ให้ข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจมาศ ชาติศักดิ์ยุทธ (2560) รูปแบบการเป็นพี่เลี้ยงและการสอนงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ผลการวิจัยพบว่า ผลตรวจสอบรูปแบบการเป็นพี่เลี้ยงและการสอนงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 มีค่าเฉลี่ยในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของชิตาพร เอี่ยมสะอาด และพัชรินทร์ จันทรส่องแสง (2563) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการโค้ชตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่าผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการโค้ชตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5. ผลศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ครูผู้ร่วมใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของบุปผา รื่นรวย (2563) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการนิเทศสำหรับครูในโรงเรียนประถมศึกษา 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อวิธีการอบรมเพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่บรรยากาศการฝึกอบรมและการนำความรู้ไปใช้ในระบามาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของแฝงกมล เพชรเกลี้ยง (2563) รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค

New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครู ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาครูมีความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกอยู่ในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 โรงเรียนที่เปิดการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีการประยุกต์ใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่ง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสามารถนำรูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนไปขยายผลให้โรงเรียนในสังกัดนำไปเป็นแบบอย่างใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรให้ความสำคัญและตระหนักถึงความจำเป็นในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจนำรูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนที่ได้จากการวิจัยมาประยุกต์ใช้และไปขยายผลให้โรงเรียนในสังกัดนำไปเป็นแบบอย่างใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำรูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ไปใช้ส่งเสริม และพัฒนาสมรรถนะด้านอื่น ๆ ที่สำคัญจำเป็นในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู เช่น ด้านการออกแบบกิจกรรม เป็นต้น

2.2 ควรนำรูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน มาใช้บูรณาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ที่ใช้มีความหลากหลายขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาผลการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ของครูที่ร่วมโครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการชี้แนะเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนตามรูปแบบว่าส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอน และคุณภาพผู้เรียน อย่างเป็นอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- คันธทรัพย์ ชมพูพาทย์ และคณะ. (2562). รูปแบบการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงในการนาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อความคิดสร้างสรรค์ไปใช้ในสถานศึกษา. คณะ ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- ชิตาพรเอี่ยมสะอาด และพัชรินทร์ จันทร์ส่องแสง. (2563). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างการคิดวิเคราะห์ ของเด็กปฐมวัยโดยใช้ผู้ปกครองต้นแบบเป็นฐานในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.).

- ธนา ฐศิริวรรณ. (2562). การพัฒนารูปแบบการชี้แนะเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นฤมล คล้ายริน. (2564). การพัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี. ชลบุรี: สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี.
- บุปผา รื่นรวย. (2563). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการนิเทศสำหรับครูในโรงเรียนประถมศึกษา 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1. การค้นคว้าอิสระ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- เบญจมาศ ชาศักดิ์ดียุทธ. (2560). รูปแบบการเป็นพี่เลี้ยงและการสอนงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ประคอง รัชมีแก้ว. (2562). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สุพรรณบุรี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3.
- แฝงกมล เพชรเกลี้ยง. (2563). รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครู. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- พระมหาอภิรักษ์ นนทภาณี (คำหาพล). (2562). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การเรียนรู้เชิงรุก สารหน้าที่พลเมือง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”. กรุงเทพมหานคร : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- อังคณา อุทัยรัตน์. (2559). ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี STAR ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ทักษะการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอมอร ศรีวรชิน. (2562). การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในการพัฒนาสมรรถนะด้านทักษะชีวิตของผู้เรียน โรงเรียนท้าววังพิทยาคม. นครราชสีมา : สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา.
- Blanchard,P.N & Thacker,J.w. (2004). Effective Training : System Strategies and Practices. 2rded”. New Jersey: Pearson Education. Inc.

Dierking, R. C., & Fox, R. F. (2014). "The development of teacher autonomy in collaborative lesson preparation: A multiple-case study of EFL teachers in China" **About the journal**. 52: 139-148.

Ivancevich et al. (1989). **Organizational behavior and management**. (6th ed.). New York : McGraw - Hill.

Stufflebeam, D. L. (2008). **Evaluation: Theory, models and applications**. San Francisco: Jossey-Bass.